

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 61/2024-29

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditsa a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného KUČERA & PARTNERS advokátska kancelária, s.r.o., Slov. nár. povstania 6, Hlohovec, proti postupu Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. PN-4C/146/2008 (pôvodne vedenom na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 4C/146/2008) takto

r o z h o d o l :

- Postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. PN-4C/146/2008 (pôvodne vedenom na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 4C/146/2008) **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
- Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadosťučinenie v sume **8 000 eur**, ktoré **je** mu Okresný súd Trnava **povinný** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Okresný súd Trnava **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume **713,96 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 18. januára 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

(ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. PN-4C/146/2008, pôvodne vedenom na Okresnom súde Piešťany (ďalej aj „okresný súd“) pod sp. zn. 4C/146/2008.

2. Z obsahu sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že napadnuté konanie bolo začaté 23. novembra 2007 podaním žaloby na okresnom súde žalobcami [REDACTED] a [REDACTED] (ďalej aj „žalobcovia“) proti sťažovateľovi ako žalovanému v II. rade a obchodnej spoločnosti [REDACTED], ako žalovanému v I. rade. Predmetom napadnutého konania pôvodne vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 4C/146/2008 bolo pôvodne určenie neplatnosti časti úverovej zmluvy a zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva k nehnuteľnosti, vydanie bezdôvodného obohatenia, ako aj náhrada spôsobenej škody. Žalobcovia sa zároveň domáhali nariadenia predbežného opatrenia, ktorým by súd uložil sťažovateľovi povinnosť odovzdať žalobcom „byť č. [REDACTED] v ich BSM, zapísaný na LV č. [REDACTED], k.ú. [REDACTED], obec: [REDACTED], okres: [REDACTED] nachádzajúci sa na prízemí, [REDACTED] vo vchode č. [REDACTED] bytového domu súp. č. [REDACTED] na parcele č. [REDACTED], vrátane spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a zariadeniach domu a na pozemku“ vrátane povinnosti žalovaných zdržať sa akéhokolvek konania, ktorým by rušili žalobcov v užívaní predmetného bytu. Po zmene žaloby od 12. augusta 2015 bol predmet napadnutého konania rozšírený aj o určenie vlastníckeho práva žalobcov k bytu patriacemu sťažovateľovi.

3. Sťažovateľ v rámci svojej argumentácie zvýraznil, že napadnuté konanie trvá ku dňu podania ústavnej sťažnosti už 16 rokov (od 23. novembra 2007 do 17. januára 2024). V rámci tejto doby konania v tom čase okresný súd 3. mája 2017 vo veci rozhodol tak, že žalobu žalobcov zamietol vo všetkých navrhovaných výrokoch a žalovaným v I. a II. rade priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, avšak Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 24Co/251/2018-357 z 29. mája 2019 prvostupňový rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súde na ďalšie konanie. Z dôvodu zmeny organizácie súdnictva na podklade zákona č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov v znení neskorších predpisov, ktorým došlo k zmene zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvody súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, došlo s účinnosťou od 1. júna 2023 k zániku Okresného súdu Piešťany a jeho nástupníckym súdom sa stal Okresný súd Trnava, ktorý vo veci opätovne rozhodol rozsudkom z 2. novembra 2023, ktorým žalobe žalobcov o určenie vlastníckeho práva k bytu vyhovel. V čase podania ústavnej sťažnosti prebieha odvolacie konanie na krajskom súde pod sp. zn. 24Co/2/2024.

4. Sťažovateľ v prehľade úkonov okresného súdu detailne poukázal na viaceré obdobia, či už nečinnosti, alebo neefektívneho postupu okresného súdu v napadnutom konaní. V tejto súvislosti poukázal na to, že v čase od 23. novembra 2007 do 5. októbra 2009 okresný súd vo veci nekonal vôbec, prvé pojednávanie vo veci sa konalo 7. decembra 2012, teda po vyše piatich rokoch od podania žaloby, keď predchádzajúce pojednávania nariadené na 19. marec 2010, 26. apríl 2010 boli odročené pre neprítomnosť účastníkov konania, resp. strán konania. Nariadené termíny pojednávania v roku 2013 boli odročované z dôvodu neprítomnosti účastníkov konania a ich právnych zástupcov a až na pojednávaní konanom 26. apríla 2013 okresný súd so súhlasom účastníkov/strán konania (súhlas na takýto postup okresného súdu sťažovateľ nikdy nemal dať) prerušil konanie vo veci samej na účely „poskytnutia priestoru na uzatvorenie mimosúdnej dohody.“. Okresný súd v napadnutom konaní pokračoval až 15. augusta 2014 (po dvoch urgenciách

žalobcov z 9. júna 2014 a 11. augusta 2014) nariadením pojednávania na 13. október 2014 a následne 27. október 2014. Obidva termíny boli zrušené zo zdravotných dôvodov zákonného sudcu. Okresný súd všetky nariadené termíny pojednávania v roku 2015 odročil, a to pojednávania nariadené na 11. február 2015 a 18. február 2015 odročil z dôvodov na strane účastníkov konania, pojednávania nariadené na 18. máj 2015 odročil z dôvodu „*poskytnutia časového priestoru stranám na mimosúdne urovnanie sporu*“, a to napriek tomu, že napadnuté konanie bolo už v čase od 26. apríla 2013 do 15. augusta 2014 prerušené práve z uvedeného dôvodu. Ďalej pojednávania odročené na 2. september 2015 bolo bez prejednávania veci odročené na 2. október 2015 „*z dôvodu vyčkania právoplatnosti uznesenia o pripustení zmeny návrhu, ktoré súd vydal v rozpore s vtedy platným a účinným ustanovením § 95 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku až dňa 12.08.2015, hoci tak mohol urobiť už dňa 18.05.2015 resp. rozhodnúť o pripustení alebo nepripustení zmeny žaloby priamo na pojednávaní konanom dňa 18.05.2015.*“. Napokon posledné pojednávania nariadené na 2. október 2015 okresný súd bez prejednávania veci odročil na 16. december 2015, na tomto pojednávaní „*došlo v podstate k druhému prejednaniu veci od začiatku celého konania, pričom posledné pojednávanie, na ktorom došlo k prejednaniu veci sa konalo ešte dňa 07.12.2012 (t.j. pred viac ako tromi rokmi).*“. V priebehu roka 2016 boli nariadené termíny pojednávania na 5. február 2016, 18. marec 2016 a 9. december 2016 odročované zo zdravotných a iných dôvodov na strane zákonného sudcu. Okresný súd vo veci konal až na pojednávaní konanom 18. januára 2017, ktoré po prejednaní veci odročil na 3. máj 2017, na ktorom vyhlásil prvý rozsudok vo veci samej, keď žalobu žalobcov zamietol vo všetkých navrhovaných výrokoch a žalovaným v I. a II. rade priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Krajský súd po predložení veci na odvolacie konanie 24. septembra 2018 uznesením č. k. 24Co/251/2018-357 z 29. mája 2019 prvostupňový rozsudok zrušil a vec vrátil v tom čase okresnému súdu na ďalšie konanie. Okresný súd po vrátení veci pristúpil 19. októbra 2020 k nariadeniu termínu pojednávania na 24. február 2021, ktoré sa následne nekonalo z dôvodu „*zákonnej prekážky*“, pričom všetky následne nariadované termíny pojednávania na 1. jún 2021, 14. október 2021, 13. január 2022, 29. marec 2022, 18. august 2022, 29. november 2022 a 28. február 2023 boli okresným súdom odročované z dôvodu pandémie COVID-19. Ďalší nariadený termín pojednávania na 9. máj 2023 bol odročený zo zdravotných dôvodov zákonného sudcu. Vo veci bolo následne rozhodnuté 2. novembra 2023 už Okresným súdom Trnava, ktorý na pojednávaní 3. októbra 2023 vyhlásil dokazovanie za skončené a na ďalšom pojednávaní 2. novembra 2023 vo veci samej rozhodol.

5. Sťažovateľ k meritu veci v podanej ústavnej sťažnosti konštatuje, že predmet napadnutého konania predstavuje bežnú agendu všeobecných súdov, v konaní vo veci samej sa „*ako dôkazy vykonávali len listinné dôkazy a výsluchy sporových strán, a teda konanie nebolo zaťažované žiadnymi objektívnymi časovými prekážkami spočívajúcimi napríklad vo vykonávaní znaleckého dokazovania, prípadne realizáciou dožiadaných úkonov alebo nedosiahnuteľnosťou svedkov*“ a z právnej stránky je k predmetu sporu „*dostupná široká škála judikatúry plynúca z bohatej rozhodovacej praxe súdov v skutkovo a právne obdobných sporoch.*“. Výsledok napadnutého konania aj s prihliadnutím na čas jeho trvania a vývoj príliehavej rozhodovacej praxe súdov v rovnakých veciach (rozumej aj ustálenie judikatúry o nadobúdaní vlastníckeho práva od nevlastníka veci) má pre sťažovateľa význam v tom, že „*príde nielen o nehnuteľnosť, ktorú riadne a pocitovým spôsobom nadobudol, ale zároveň príde aj o akúkoľvek možnosť domáhať sa vrátenia kúpnej ceny, ktorú za túto nehnuteľnosť žalovanému v I. rade zaplatil, a to všetko*

len z dôvodu, že súd v predmetnej veci nekonal bez zbytočných prietáhov a nedokázal tento spor právoplatne ukončiť v primeranej lehote, ktorou lehota už vyše 16 rokov určite primeranou nie je.“.

6. Sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Postupom Okresného súdu Trnava (predtým Okresného súdu Piešťany) v konaní vedenom pod sp. zn. PN-4C/146/2008 (predtým 4C/146/2008) bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu Trnava prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. PN-4C/146/2008 konal bez zbytočných prietáhov.

3. Sťažovateľovi priznáva finančné zadosťučinenie v sume 10.000,- Eur, ktoré je Okresný súd Trnava povinný zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Trnava je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania 856,75 Eur a zaplatiť ich jeho právnenému zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu...“

7. Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 61/2024-14 zo 7. februára 2024 ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu.

II.

Vyjadrenie Okresného súdu Trnava

8. Okresný súd Trnava k sťažnosti uviedol, že považuje napadnuté konanie za zložité, keďže jeho predmetom je posúdenie viacerých nárokov, a to (i) určenie neplatnosti dvoch právnych úkonov, (ii) vydanie bezdôvodného obohatenia, (iii) náhrada škody a (iv) určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Okresný súd Trnava pri zhodnotení postupu Okresného súdu Piešťany sám priznal nečinnosť v obdobiach od 25. januára 2016 do 14. novembra 2016, od 5. februára 2020 do 9. mája 2023, na čom sa však podieľala aj pandémia koronavírusu, ktorá predstavovala zákonnú prekážku postupu v napadnutom konaní. Ďalším dôvodom nečinnosti okresného súdu v napadnutom konaní mala byť práceneschopnosť zákonného sudcu od 28. februára 2023 do 11. apríla 2023, od 13. apríla 2023 do 25. mája 2023 a v súčasnom období od 1. júna 2023. Na dĺžku napadnutého konania mali vplyv aj časté zmeny zákonného sudcu a podľa Okresného súdu Trnava je potrebné prihliadnuť aj na obdobie, počas ktorého bolo napadnuté konanie prerušené, a to od 26. apríla 2013 do 15. augusta 2014, a napokon vec bola v čase od 24. septembra 2018 do 29. mája 2019 na odvolacom súde. Vzhľadom na uvedené skutočnosti považuje Okresný súd Trnava sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť za čiastočne dôvodnú, „pričom v období do začiatku roka 2020 v konaní neboli výrazné obdobia prietáhov, následne platilo obdobie protipandemických opatrení, počas ktorého nebolo vhodné nariadovať pojednávania – za obdobie nečinnosti súdu možno preto objektívne považovať obdobie od začiatku roka 2022, v ktorom bol však vtedajší zákonný sudca opakovane práceneschopný.“. V závere Okresný súd Trnava ústavnému súdu navrhol,

aby „nevydal nález v požadovanom rozsahu“ vrátane výšky požadovaného finančného zadostučinenia, keďže na to „s ohľadom na okolnosti prípadu niet na to relevantný dôvod, navrhovaná výška je neprimeraná, evokuje iba snahu sťažovateľa o obohatenie sa – zvlášť z dôvodu, že ústavnú sťažnosť na prietahy v konaní podal dňa 18.1.2024, t.j. po tom, čo voči rozsudku súdu prvej inštancie podal dňa 30.11.2023 odvolanie.“.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

9. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. PN-4C/146/2008 (pôvodne vedenom na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 4C/146/2008) došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.1. Všeobecné judikatúrne východiská:

10. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť k všetkým vykonávaným dôkazom. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

11. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a obsahom práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 251/2021, III. ÚS 233/2022, III. ÚS 661/2022). Z tohto vyplýva, že právne východiská, na základe ktorých ústavný súd preskúmava, či došlo k ich porušeniu, sú vo vzťahu k označeným právam v zásade identické.

12. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu je účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako tak aj pri práve na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) v jeho všeobecnom poňatí odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia príslušného štátneho orgánu (I. ÚS 582/2015, I. ÚS 54/2016, I. ÚS 760/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, IV. ÚS 64/2020). Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) sa splní až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty týkajúcej sa svojich práv (pozri napr. I. ÚS 582/2015, I. ÚS 54/2016, I. ÚS 760/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, IV. ÚS 64/2020).

13. Povinnosť súdu a sudcu konať vo veci bez prietahov vyplýva z Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) a je *expressis verbis* zakotvená ako základný princíp civilného sporového konania v čl. 17, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného

a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb. Tento základný princíp konania je premietnutý do ďalších ustanovení Civilného sporového poriadku so zohľadnením osobitostí jednotlivých druhov konaní. Napríklad povinnosť súdu konať bez prietáhov vyplýva z § 157 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania, z § 153 CSP o sudcovskej koncentrácii konania, ďalej z § 168 – § 172 CSP o predbežnom prejednaní sporu a následkoch neprítomnosti strán, aj z § 179 ods. 1 CSP, podľa ktorého pojednávanie vedie súd tak, aby sa mohlo rozhodnúť spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania a účel tohto zákona, alebo § 183 ods. 1 prvej vety CSP, podľa ktorej pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov.

III.2. Posúdenie veci:

14. Ústavný súd v náleze č. k. I. ÚS 492/2023-27 z 29. novembra 2023, ktorý nadobudol právoplatnosť 21. decembra 2023, po posúdení napadnutého konania okresného súdu rozhodol tak, že vyslovil porušenie základného práva žalobkyne [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, prikázal Okresnému súdu Trnava konať bez zbytočných prietáhov, priznal jej z dôvodu porušenia jej základného práva finančné zadost'učinenie vo výške 8 000 eur a Okresný súd Trnava zaviazal zaplatiť jej náhradu trov konania vo výške 442,38 eur. Ústavný súd konštatuje, že sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia totožných základných práv v tom istom konaní toho istého orgánu verejnej moci a vzhľadom na to, že ústavný súd je viazaný svojím nálezom č. k. I. ÚS 492/2023-27 z 29. novembra 2023, rozhodol aj v prípade sťažovateľa rovnako ako v prípade žalobkyne [REDAKOVANÉ] (bod 1 výroku nálezu).

15. Na doplnenie svojej argumentácie ústavný súd v konfrontácii s námietkami sťažovateľa uvádza, že otázka množstva vecí, personálne a organizačné problémy súdu nie sú v zásade ústavne významné pre posúdenie toho, či došlo k zbytočným prietahom v konaní (I. ÚS 19/00, I. ÚS 28/01, I. ÚS 50/01, I. ÚS 108/02, I. ÚS 38/03 I. ÚS 127/04, II. ÚS 311/06, IV. ÚS 66/2023). Ústavný súd citlivo vníma problém nadmernej zaťažnosti všeobecných súdov, avšak zároveň poukazuje na to, že je úlohou zmluvných štátov nastaviť si svoj právny systém takým spôsobom, aby boli súdy schopné zaručiť každému právo rozhodnutie v primeranej lehote (rozsudok Veľkej komory vo veci Sürmeli proti Nemecku z 8. 6. 2006, sťažnosť č. 75529/01, bod 129). Chronické, resp. dlhotrvajúce preťaženie súdov nemôže ospravedlniť neprimeranú dĺžku konania (Probstmeier proti Nemecku z 1. 7. 1997, sťažnosť č. 20950/92, bod 64). Taktiež opakované zmeny zákonného sudcu, ktoré spomaľujú konanie z dôvodu, že nový sudca sa musí s vecou oboznámiť, štát nezabavujú jeho povinností týkajúcich sa požiadavky primeranej lehoty (Lechner a Hess proti Rakúsku z 23. 4. 1987). Opakované prideľovanie predmetnej veci zákonným sudcom na prerokovanie a rozhodnutie teda nemožno považovať za relevantnú procesnú aktivitu všeobecného súdu, pričom táto aktivita je dôsledkom iných, s konaním bezprostredne nesúvisiacich skutočností – napr. personálne zmeny na súde, práceneschopnosť zákonného sudcu a pod. (II. ÚS 444/2014). V konečnom dôsledku nerešpektovanie požiadavky na prejednanie záležitosti v primeranej lehote (resp. požiadavky na konanie bez zbytočných prietáhov) sa môže negatívnym spôsobom prejavovať na dôveryhodnosti justície ako takej (Katte Klitsche de la Grange proti Taliansku z 27. 10. 1994, bod 61).

16. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto porušil základné práva a slobody sťažovateľa svojou nečinnosťou, vo veci konal. Vzhľadom na to, že Okresný súd Trnava vo veci samej svojím rozsudkom č. k. PN-4C/146/2008-478 z 2. novembra 2023 rozhodol, ústavný súd návrhu sťažovateľa podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde nevyhovel (bod 4 výroku nálezu).

IV.

Primerané finančné zadost'učinenie

17. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy môže ústavný súd svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

18. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

19. Sťažovateľ požiadal o priznanie finančného zadost'učinenia vo výške 10 000 eur z dôvodu priet'ahov okresného súdu v napadnutom konaní.

20. Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (III. ÚS 45/2012, IV. ÚS 132/2012, I. ÚS 70/2012, I. ÚS 44/2018, IV. ÚS 95/2018, I. ÚS 341/2018, III. ÚS 187/2018, IV. ÚS 64/2020, tiež Zongorová proti Slovenskej republike z 19. 1. 2010, sťažnosť č. 28923/06 a Ďurech a ďalší proti Slovenskej republike zo 7. 7. 2009, sťažnosť č. 42561/04).

21. Ústavný súd v náleze č. k. I. ÚS 492/2023-27 z 29. novembra 2023, ktorý nadobudol právoplatnosť 21. decembra 2023, rozhodol o priznaní finančného zadost'učinenia sťažovateľke a žalobkyni [REDAKOVANÉ] vo výške 8 000 eur. Z dôvodu viazanosti ústavného súdu svojím vlastným predošlým rozhodnutím (bod 14 tohto odôvodnenia) rozhodol ústavný súd aj v tomto konaní o priznaní rovnakej výšky finančného zadost'učinenia aj vo vzťahu k sťažovateľovi (bod 2 výroku nálezu).

22. Sťažovateľ požadoval priznanie finančného zadost'učinenia vo výške 10 000 eur. Vzhľadom na to, že ústavný súd priznal sťažovateľovi finančné zadost'učinenie vo výške 8 000 eur, vo zvyšnej časti návrhu sťažovateľa nevyhovel (bod 4 výroku nálezu).

V.

Trovy konania

23. Sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti navrhol, aby mu ústavný súd priznal náhradu trov konania.

24. Podľa § 73 ods. 1 zákona o ústavnom súde trovy konania pred ústavným súdom, ktoré vzniknú účastníkovi konania, uhrádza účastník konania.

25. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

26. Ústavný súd priznal sťažovateľovi trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom pozostávajúce z odmeny advokáta za 2 úkony právnej služby vykonané v roku 2024, a to prevzatie a príprava zastupovania, písomné podanie sťažnosti ústavnému súdu. Vychádzal pritom z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v sume 343,25 eur (1/4 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky), tiež zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby v sume 13,73 eur (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky). Za 2 úkony právnej služby patrí sťažovateľovi náhrada trov konania vo výške 686,50 eur a dvakrát režijný paušál vo výške 27,46 eur, spolu tak suma 713,96 eur (bod 3 výroku nálezu).

27. Priznanú náhradu trov konania je Okresný súd Trnava povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP).

28. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. apríla 2024

Libor Duľa
predseda senátu